

**SUKATAN PEPERIKSAAN PERKHIDMATAN BAGI
PENOLONG PEGAWAI PENILAIAN GRED W27
DI JABATAN PENILAIAN DAN PERKHIDMATAN HARTA**

1. Tarikh Sukatan Peperiksaan diluluskan oleh Lembaga Peperiksaan Kementerian Kewangan Malaysia. : 1.1.2008
2. Matlamat Sukatan : Untuk menentukan bahawa peraturan umum dan undang-undang yang berkaitan dengan pentadbiran dan tugas teknikal dapat diketahui oleh semua pegawai dalam kumpulan yang berkenaan.
3. Tujuan Peperiksaan :
  - i. Untuk pengesahan dalam perkhidmatan bagi Penolong Pegawai Penilaian lantikan secara terus.
  - ii. Untuk memenuhi sebahagian daripada syarat kenaikan pangkat bagi Penolong Pegawai Penilaian yang dilantik melalui kenaikan pangkat secara lantikan.
4. Pegawai Yang Layak Mengambil Peperiksaan :
  - i. Penolong Pegawai Penilaian yang belum disahkan dalam perkhidmatan.
  - ii. Penolong Pegawai Penilaian yang dilantik melalui kenaikan pangkat secara lantikan.
5. Pengecualian : Calon yang telah lulus mana-mana Kertas adalah dikecualikan daripada mengambil Kertas tersebut.
6. Keputusan : Lulus / Kandas
7. Pemeriksa akan ditetapkan oleh :
  - i. Bahagian I
Panel Subjek Lembaga Peperiksaan Perkhidmatan Awam, Malaysia
  - ii. Bahagian II
Panel Subjek Jabatan Peperiksaan Perkhidmatan Jabatan Penilaian dan Perkhidmatan Harta.

8. Bahasa (Soalan dan Jawapan) : Bahasa Malaysia
9. Permohonan dikemukakan kepada :
 i. Bahagian I
 Urus Setia Peperiksaan
 Jabatan Perkhidmatan Awam Malaysia.
 ii. Bahagian II
 Urus Setia Peperiksaan
 Peperiksaan Perkhidmatan
 Jabatan Penilaian dan Perkhidmatan Harta.
10. Pusat Peperiksaan akan ditetapkan oleh :
 i. Bahagian I
 Urus Setia Peperiksaan
 Jabatan Perkhidmatan Awam, Malaysia.
 ii. Bahagian II
 Urus Setia Peperiksaan
 Peperiksaan Perkhidmatan
 Jabatan Penilaian dan Perkhidmatan Harta.
11. Kekerapan Peperiksaan : Dua kali setahun
12. Tarikh Akhir Mengemukakan Permohonan : Dua bulan sebelum tarikh peperiksaan
13. Sukatan Peperiksaan:

13.1 BAHAGIAN I - PERINTAH-PERINTAH AM, PANDUAN PENGURUSAN PEJABAT DAN PEKELILING KEMAJUAN PENTADBIRAN AWAM

Soalan yang akan ditanya kepada calon adalah berdasarkan kepada perkara berikut:

Seksyen I

A. Perintah Am

- i. Bab A - Lantikan dan Kenaikan Pangkat
- ii. Bab B - Elaun-elaun Dalam Perkhidmatan
- iii. Bab C - Cuti
- iv. Bab E - Rumah dan Bangunan Pejabat
- v. Bab F - Perubatan
- vi. Bab G - Waktu Bekerja dan Lebih Masa
- vii. Peraturan-peraturan Pegawai Awam (Kelakuan dan Tatatertib) 1993.

B. Arahan Perbendaharaan

- i. Bab A - Acara Kewangan
- ii. Bab B - Acara Perakaunan
- iii. Bab C - Audit, Kehilangan dan Acara Hapus Kira
- iv. Financial Procedure Act 1957 (disemak 1972)
- Act No. 61

C. Tatacara Pengurusan Stor

- i. Bab 1 - Am
- ii. Bab 2 - Dokumentasi Untuk Pemesanan Dan Pengeluaran Barang.
- iii. Bab 3 - Membungkus dan Menghantar Barang Stor
- iv. Bab 4 - Tanda Pengenalan Bungkus
- v. Bab 5 - Penerimaan Barang
- vi. Bab 6 - Tuntutan
- vii. Bab 7 - Sistem Merekod Barang
- viii. Bab 8 - Kawalan Stok
- ix. Bab 9 - Sistem Penyimpanan Stok
- x. Bab 10 - Barang Terhadap Tempoh Penggunaan
- xi. Bab 11 - Penstoran Bahan Kimia dan Barang Mudah Terbakar
- xii. Bab 12 - Verifikasi Stok
- xiii. Bab 13 - Pengiraan Stok
- xiv. Bab 16 - Sistem Perakaunan

D. Tatacara Pengurusan Aset Alih Kerajaan

E. Pekeliling Perkhidmatan/Surat Pekeliling Perkhidmatan.

F. Pekeliling Perbendaharaan/Surat Pekeliling Perbendaharaan.

Seksyen II

A. Panduan Pengurusan Pejabat

- i. Bahagian I - Pengurusan Am Pejabat
- ii. Bahagian II - Pentadbiran Sumber Manusia
- iii. Bahagian III - Keperibadian dan Keterampilan
- iv. Bahagian IV - Pengurusan Perhubungan Pelanggan
- v. Bahagian V - Sistem Penyampaian Perkhidmatan
- vi. Bahagian VI - Urusan Surat Kerajaan
- vii. Bahagian VII - Pengurusan Fail
- viii. Bahagian VIII - Penyelenggaraan, pemeliharaan dan pelupusan rekod awam
- ix. Bahagian IX - Pengurusan Komunikasi dan Teknologi Maklumat

- B. Arahan Keselamatan
  - i. Pendahuluan, Ancaman dan Tanggungjawab
  - ii. Keselamatan Fizikal
  - iii. Keselamatan Dokumen
  - iv. Keselamatan Peribadi

- C. Pekeliling Kemajuan Pentadbiran Awam
  - i. PKPA Bil. 1/91 – Panduan Meningkatkan Kualiti Layanan Melalui Urusan Telefon
  - ii. PKPA Bil. 2/91 – Panduan Pengurusan Mesyuarat dan Urusan Jawatankuasa Kerajaan
  - iii. PKPA Bil. 3/91 – Anugerah Inovasi Perkhidmatan Awam
  - iv. PKPA Bil 4/91 – Garis Panduan Mengenai Strategi-strategi Peningkatan Kualiti Dalam Perkhidmatan Awam.
  - v. PKPA Bil. 5/91 Panduan Mengenai Sistem Penjadualan Yang Bersepadu (SIAP).
  - vi. PKPA Bil. 6/91 – Panduan Mengenai Peningkatan Produktiviti Dalam Perkhidmatan Awam
  - vii. PKPA Bil. 7/91 – Panduan Mengenai Kumpulan Meningkatkan Mutu Kerja (KMK)
  - viii. PKPA Bil. 8/91 – Panduan Mengenai Manual Prosedur Kerja Dan Fail Meja
  - ix. PKPA Bil. 9/91 – Panduan Mengenai Pelaksanaan Dasar Persyarikatan Malaysia
  - x. PKPA Bil. 10/91 – Panduan Mengenai Peningkatan Kualiti Perkhidmatan Kaunter
  - xi. PKPA Bil. 11/91 – Panduan Mengenai Tatacara Penggunaan Borang Tindakan Kerja

- xii. PKPA Bil. 1/92 – Panduan Pengurusan Kualiti Menyeluruh (TQM) dalam Perkhidmatan Awam.
- xiii. PKPA Bil. 2/92 – Garis Panduan Perancangan Dan Penyediaan Projek Pembangunan
- xiv. PKPA Bil. 3/92 – Garis Panduan Sistem Perakaunan Mikro (SPM)
- xv. PKPA Bil. 4/92 – Pengendalian Pengaduan Awam
- xvi. Pekeliling-Pekeliling Kemajuan Pentadbiran Awam lain yang dikeluarkan dari semasa ke semasa.

Soalan akan disediakan seperti berikut:

- Seksyen I - 7 soalan
- Seksyen II - 7 soalan

Calon dikehendaki menjawab **5 (LIMA)** soalan daripada setiap seksyen.

Soalan : 14 jawab 10 (Esei)
Masa : 3 jam

Calon hanya dibenarkan merujuk kepada arahan-arahan, perintah-perintah dan pekeliling-pekeliing di atas sahaja.

Bahan Rujukan :

- i. Perintah Am.
- ii. Arahan Perbendaharaan.
- iii. Tatacara Pengurusan Stor.
- iv. Pekeliling Perkhidmatan/Surat Pekeliling Perkhidmatan.
- v. Pekeliling Perbendaharaan/Surat Pekeliling Perbendaharaan.
- vi. Panduan Pengurusan Pejabat.
- vii. Arahan Keselamatan.
- viii. Pekeliling Kemajuan Pentadbiran Awam.
- ix. Buku “ Upholding The Integrity Of The Malaysian Civil Service .“

13.2 BAHAGIAN II - SUBJEK JABATAN

KERTAS I – PENILAIAN (PPP/PN)

Objektif kertas ini ialah untuk:

- i. Menguji pengetahuan, kefahaman dan kebolehan calon dalam teori dan aplikasi Kaedah Perbandingan, Kaedah Pelaburan, Kaedah Nilai Baki, Kaedah Kos dan Kaedah Keuntungan.
- ii. Menguji pengetahuan dan kefahaman calon dalam perkara berhubung urusan dan penentuan pampasan di bawah Akta Pengambilan Tanah 1960.

Soalan akan disediakan seperti berikut:

Seksyen A - (Teori Penilaian) - 5 soalan
Seksyen B - (Aplikasi) - 4 soalan

Calon dikehendaki menjawab **3 (TIGA)** soalan dari Seksyen A dan **2 (DUA)** soalan dari Seksyen B. Setiap soalan 20 markah.

Soalan : 9 jawab 5 (Esei)
Masa : 2.5 Jam

Calon dibenarkan merujuk kepada Sifir Penilaian dan penggunaan mesin kira dibenarkan.

Skop ujian meliputi perkara berikut:

Seksyen A

- i. Kaedah Perbandingan, Kaedah Pelaburan, Kaedah Nilai Baki, Kaedah Kos, Kaedah Keuntungan.
- ii. Faktor yang mempengaruhi kadar permodalan serta perkara yang diambil kira dalam penilaian kepentingan pajakan.
- iii. Faktor yang mempengaruhi nilai pelbagai jenis harta tanah seperti kesan perundangan dan polisi kerajaan termasuk polisi fiskal ekonomi.
- iv. Pengetahuan mengenai pelbagai konsep nilai, teori permintaan dan penawaran harta tanah, nilai cantuman, pengezonan dan jenis keusangan.
- v. Pengetahuan mengenai kuasa, prosedur dan tatacara pengambilan tanah, rujukan ke Mahkamah dan prinsip penentuan pampasan di bawah Jadual Pertama Akta Pengambilan Tanah 1960.

Seksyen B

- i. Aplikasi prinsip dan Kaedah Perbandingan, Kaedah Pelaburan, Kaedah Nilai Baki, Kaedah Kos dan Kaedah Keuntungan bagi maksud penjualan dan pembelian harta perumahan, perdagangan, perusahaan, pembangunan dan pertanian yang standard.
- ii. Aplikasi prinsip dan kaedah penilaian dalam penentuan nilai selain daripada nilai pasaran seperti bagi maksud kadaran, gadai janji dan insurans.
- iii. Aplikasi prinsip dan kaedah penilaian bagi maksud pajakan dan sewaan.
- iv. Prosedur ukurperiksa, pengumpulan data serta maklumat, analisis dan penyediaan laporan penilaian.

Bahan Rujukan :

- i. DARLOW, Clive - Valuation and investment appraisal: London: The Estates Gazette, 1983.
- ii. JOHNSON, Tony - Modern methods of valuation of land, houses and buildings/Tony Johnson, Keith Davies and Eric Shapiro - 9th ed.- London: Estates Gazette, 2000.
- iii. MILLINGTON, A.F - Pengenalan penilaian harta/oleh A.F. Millington - Shah Alam: Biroteks ITM, 1987.
- iv. RICHMOND, David - Introduction to Valuation - 3rd ed. – London: Mac Millan, 1994.
- v. RICHMOND, D. Pengenalan kepada penilaian/D. Richmond - Kuala Lumpur: Dewan Bahasa dan Pustaka, 1986.
- vi. FADILAH Mohd Taufek - Pengenalan penilaian harta tanah/Fadilah Mohd Taufek dan Kamsiah Haji Sirat - Petaling Jaya, K.L: Fajar Bakti, 1987.
- vii. BAUM, Andrew - Pendekatan pendapatan kepada penilaian harta tanah/Andrew Baum dan David Mackmin - Edisi Ke 2 - Shah Alam: Biroteks 1994.
- viii. Malaysian Valuation Standards (MVS) – The Board of Valuers, Appraisers and Estate Agents, Malaysia (2006).
- ix. Uniform Method of Measurement of Buildings – The Institution of Surveyors, Malaysia (2006).
- x. Akta Pengambilan Tanah, 1960 (Pindaan 2005).

- xi. KHUBLALL, N - Compulsory land acquisition - Singapore and Malaysia / by N. Khublall - 2nd ed. - Singapore: Butterworth Asia, 1994.
- xii. Perlembagaan Persekutuan - Perkara 13 & 83.
- xiii. The Malayan Law Journal
- xiv. Kes-Kes Mahkamah Tempatan Yang Berhubung Dengan Pengambilan Tanah.
- xv. Istilah Penilaian Harta Tanah, KL Dewan Bahasa dan Pustaka, 1992.
- xvi. Istilah Undang-Undang, Edisi Ketiga, KL Dewan Bahasa dan Pustaka 2006.

KERTAS II - PERUNDANGAN DAN PENCUKAIAN HARTA TANAH (PPP/PC)

Objektif kertas ini ialah untuk mengukur kefahaman dan kebolehan calon:

- i. Menjelaskan rasional, falsafah dan tujuan penguatkuasaan sesuatu akta.
- ii. Mentafsir istilah perundangan dan pencukaian harta tanah serta perbezaan konsep, dan perbandingan antara cukai yang dikenakan.
- iii. Membincang, menghurai dan menyenarai seksyen yang berkaitan.
- iv. Menghurai dan membincang aspek yang berkaitan dengan pentadbiran dan pencukaian harta tanah dari segi pelbagai cukai yang dikenakan, badan yang bertanggungjawab terhadap pentadbiran dan pencukaian harta tanah dan dokumen dan borang yang berkaitan.
- v. Menjelaskan prosedur dan syarat yang terlibat dalam proses pentadbiran tanah dan pencukaian harta tanah termasuk pengecualian, pembatalan dan rayuan terhadap cukai.
- vi. Membincang kuasa, hak dan batasan bagi pihak berkuasa dan pihak persendirian.
- vii. Mengetahui perkembangan semasa pindaan undang-undang serta tempoh terpakai dan kuatkuasa dari semasa ke semasa.
- viii. Membincang implikasi sesuatu pengenaan dan pelanggaran syarat.

- ix. Menyelesai masalah dengan memberi contoh dan nasihat berpandukan akta.

Kertas ini mengandungi **3 (TIGA)** seksyen berikut:

Seksyen A

- i. Undang-undang Pencukaian Malaysia

Seksyen B

- i. Undang-undang Pencukaian Semenanjung Malaysia
 ii. Undang-undang Pencukaian Negeri Sabah
 iii. Undang-undang Pencukaian Negeri Sarawak

Seksyen C

- i. Undang-undang Harta Tanah Semenanjung Malaysia.
 ii. Undang-undang Harta Tanah Negeri Sabah
 iii. Undang-undang Harta Tanah Negeri Sarawak

Soalan akan disediakan seperti berikut:

Seksyen A

Undang-undang Pencukaian Malaysia - 2 soalan

Seksyen B

Undang-undang Pencukaian Semenanjung Malaysia - 2 soalan
 Undang-undang Pencukaian Negeri Sabah - 1 soalan
 Undang-undang Pencukaian Negeri Sarawak - 1 soalan

Seksyen C

Undang-undang Harta Tanah Semenanjung Malaysia - 3 soalan
 Undang-Undang Harta Tanah Negeri Sabah - 1 soalan
 Undang-undang Harta Tanah Negeri Sarawak - 1 soalan

Calon dikehendaki menjawab 1 (SATU) soalan dari Seksyen A, 1 (SATU) soalan dari Seksyen B dan 2 (DUA) soalan dari Seksyen C.

Soalan : 11 jawab 4 (Esei)
Masa : 3 jam

Seksyen A dan B: Calon **tidak dibenarkan** merujuk kepada bahan rujukan.

Seksyen C: Calon **dibenarkan** merujuk kepada bahan rujukan.

Pemarkahan adalah berdasarkan kepada kebolehan calon menginterpretasi peruntukan perundangan berkenaan bagi menyelesaikan sesuatu masalah dan bukannya kebolehan menyalin akta tersebut.

Skop ujian meliputi perkara berikut:

Seksyen A

UNDANG-UNDANG PENCUKAIAN MALAYSIA

i. Akta Setem (Akta 378) 1949.

- a. *Preliminaries To The Act.*
- b. *Interpretation Of Related Terms.*
- c. *Collectors Of Stamp Duties And Their Powers.*
- d. *Instruments Chargeable With Stamp Duty.*
- e. *Assessment Of The Value Of Property Under Transfer Or Settlement.*
- f. *Relief Of Stamp Duty In Case Of Transfer Of Property Between Associated Companies.*
- g. *Chargeable Duty On Transfer Of Property.*
- h. *Ad Valorem Duty On Transfer Of Property.*
- i. *Duties On Foreclosure Orders.*
- j. *Exchange Of Real Property.*
- k. *Vesting Or Transfer Of An Undivided Interest In Property.*
- l. *What Is To Be Deemed A Conveyance, Not Being A Sale Or Mortgage.*
- m. *Duty Upon Leases.*
- n. *Duty By Whom Payable.*
- o. *Appeals To High Court On The Assessment Of Duty.*
- p. *Penalty For Late Stamping.*
- q. *Instruments Not Duly Stamped.*
- r. *Offences And Penalties.*
- s. *Power To Exempt, Reduce Or Remit Duties.*
- t. *First Schedule - Instruments Chargeable With Stamp Duty.*
- u. *Third Schedule - Duty By Whom Payable.*

ii. Akta Cukai Keuntungan Harta Tanah, 1976 Akta 169.

- a) Tafsiran.
- b) Pengenaan Cukai.
- c) Taksiran dan Pungutan.

iii. Perlembagaan Persekutuan, Perkara 156.

Seksyen B**UNDANG-UNDANG PENCUKAIAN SEMENANJUNG MALAYSIA**

- i. Kanun Tanah Negara .**
  - a. Premium - Pemberian Milik - Penukaran Syarat Tanah Seksyen 79 dan 204.
  - b. Sewa Tahunan.
Seksyen 14, 79, 80 dan 93 hingga 102.
- ii. Akta Kerajaan Tempatan 1976.**
Seksyen 2, Bahagian XVI (Seksyen 127 hingga 164)
  - a. Pengenalan Kepada Akta Dan Tarikh Berkuatkuasa.
  - b. Tafsiran.
  - c. Kadaran Dan Nilai - Bahagian XV
    - Kuasa untuk mengenakan kadaran.
    - Pembahagian kawasan dan pegangan bagi maksud pengkadaran.
    - Asas taksiran pengkadaran.
    - Tempoh pengkadaran.
    - Pengecualian daripada pengkadaran.
    - Pengecualian atau pengurangan pengkadaran.
    - Kadaran minima yang kena bayar.
    - Menyediakan Senarai Nilai.
    - Nilai bersama atau berasingan.
    - Penyata Pegangan .
    - Siaran Notis Senarai Nilai.
    - Bantahan.
    - Mengesahkan Senarai Nilai baru.
    - Pindaan Senarai Nilai.
    - Tanggungan membayar kadaran.
    - Pengkadaran tidak dibayar dan tuntutan tunggakan pengkadaran.
    - Notis pindah milik.
    - Pegangan berkadar.
    - Pulangan balik mengenai bangunan-bangunan yang tidak diduduki.
    - Mengkadar bangunan-bangunan di atas tanah Kerajaan Negeri atau tanah yang dirizabkan.

UNDANG-UNDANG PENCUKAIAN NEGERI SABAH

- i. Land Ordinance Cap. 68
Land Rules G.N. 505/1930.
Land (Temporary Planting (Permit) Rules, 1948
- G.N.S. 125/1948.
Land Revision Rules, 1958 - G.N.S. 47/1958.*
- ii. Town and Country Planning Ordinance, Cap. 141*
- iii. Local Government Ordinance, 1961.(No. 11 of 1961).*

UNDANG-UNDANG PENCUKAIAN NEGERI SARAWAK

- i. Land Code, Cap. 81.*
- ii. Land (Control of Sub-Division) Ordinance, Cap. 82.*
- iii. Local Authority Ordinance, 1996 Cap. 20.*

Seksyen C

UNDANG-UNDANG HARTA TANAH SEMENANJUNG MALAYSIA

i. Kanun Tanah Negara 1965

- a. Tafsiran - Seksyen 5.
- b. Kuasa Pihak Berkuasa Negeri.
- c. Pelupusan Tanah.
- d. Tanah-tanah Bermilik.
- e. Pindah Milik Tanah.
- f. Hak Laluan Pentadbir Tanah.
- g. Sekatan Berhubung dengan Warganegara dan Syarikat Asing.
- h. Jadual Pertama - Jadual Keenam, Jadual Kesepuluh, Jadual Kedua Belas - Jadual Keempat Belas.

ii. Akta Perancangan Bandar dan Desa, 1976

- a. Tafsiran - Seksyen 2.
- b. Rancangan Pemajuan.
- c. Pengawalan Rancangan.
- d. Bayaran Pemajuan.
- e. Perintah Pemeliharaan Pokok.
- f. Lembaga Rayuan.
- g. Notis Beli dan Pengambilan Tanah.
- h. Kawasan Kemajuan.
- i. Caj Pembangunan.

iii. Akta Jalan, Parit dan Bangunan, 1974

- a. Permulaan.
- b. Jalan.
- c. Parit.
- d. Lorong Belakang.
- e. Bangunan.

iv. Akta Hak Milik Strata, 1985 (Akta. 318)

- a. Tafsiran.
- b. Permohonan Untuk Memecah Bahagi Bangunan.
- c. Blok Sementara Pengeluaran Hak Milik Strata Setelah Siapnya Bangunan.
- d. Bangunan yang di Pecah Bahagi, Pecahan dan Penyatuan Petak-petak.
- e. Hak dan Obligasi Pemilik Petak.
- f. Pengurusan Bangunan Yang di Pecah Bahagi.

- g. Peruntukan Pecah Bahagian Bagi Bangunan Yang Di Pecah Bahagi.
- h. Peruntukan-Peruntukan Bagi Bangunan Kos Rendah.
- i. Perbadanan Pengurusan.
- j. Jadual Pertama - Keempat

UNDANG-UNDANG HARTA TANAH SABAH

- i. *Land Ordinance, Cap 68*
Land Rules G.N. 505/930
Land (Temporary Planting Permit) Rules, 1948 - G.N.S. 125/1948.
- ii. *Town and Country Planning Ordinance, Cap 141.*

UNDANG-UNDANG HARTA TANAH SARAWAK

- i. *Land Code, Cap. 81.*
- ii. *Land (Control Of Sub-Division) Ordinance, Cap. 82.*
- iii. *Town and Country Planning Ordinance, Cap 87.*

Bahan Rujukan

- i. Kanun Tanah Negara (Pindaan 2006).
- ii. Akta Kerajaan Tempatan 1976 (Pindaan 2006).
- iii. Akta Perancangan Bandar dan Desa 1976 (Pindaan 2006).
- iv. Akta Jalan Parit dan Bangunan 1974 (Pindaan 2006).
- v. Akta Setem, 1949 (Pindaan 2006)
- vi. Akta Cukai Keuntungan Harta Tanah, 1976 (Pindaan 2006).
- vii. Perlembagaan Persekutuan (Pindaan 2006).
- viii. *Manual for Land Administration – Officers of the Federal Lands & Mines Department, 1980, Kuala Lumpur.*
- ix. Istilah Penilaian Harta Tanah., KL Dewan Bahasa dan Pustaka, 1992.
- x. Akta Hak Milik Strata, 1985 (Akta. 318) (Pindaan 2005)
- xi. State Laws of Sabah
  - a. *Land Ordinance, Cap. 68.*
Land Rules G.N. 505/1930
Land (Temporary Planting Permit) Rules, 1946
- G.N. 125/1948
Land Revision Rules, 1958 - G.N.S. 47/1958.
  - b. *Town and Country Planning Ordinance, Cap 141.*
  - c. *Local Government Ordinance 1961.*
- xii. State Laws of Sarawak
  - a. *Land Code, Cap 81.*
  - b. *Land (Control of Sub-division) Ordinance, Cap. 82.*
  - c. *Town and Country Planning Ordinance, Cap. 87.*
  - d. *Local Authority Ordinance 1996 Cap. 20.*